

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI

z dnia 19 marca 2007 r.

w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu prac z użyciem cyjanków do obróbki cieplnej metali, ich roztworów i mieszanin

Na podstawie art. 237¹⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. — Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie dotyczy bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu prac z użyciem cyjanków do obróbki cieplnej metali, ich roztworów i mieszanin, zwanych dalej „cyjankami”.

2. Cyjanki stosowane do obróbki cieplnej metali powinny być w stanie suchym, w postaci granulowanej lub w postaci gałek pokrytych warstwą izolacyjną.

§ 2. 1. Pomieszczenia, w których są wykonywane prace z użyciem cyjanków, powinny być wyposażone w mechaniczną wentylację uruchamianą 10 minut przed rozpoczęciem pracy oraz działającą podczas jej trwania. Mechaniczna wentylacja powinna zapewniać co najmniej 10-krotną wymianę powietrza w ciągu godziny. W przypadku awarii wentylacji powinno być zastosowane zabezpieczenie uniemożliwiające wejście do pomieszczenia, w którym nastąpiła awaria.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 135, poz. 1146, Nr 196, poz. 1660, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 166, poz. 1608 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252 i Nr 240, poz. 2407, z 2005 r. Nr 10, poz. 71, Nr 68, poz. 610, Nr 86, poz. 732 i Nr 167, poz. 1398, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 133, poz. 935, Nr 217, poz. 1587 i Nr 221, poz. 1615 oraz z 2007 r. Nr 64, poz. 426.

2. Po każdej zmianie roboczej podłogi i ściany pomieszczenia, o którym mowa w ust. 1, powinny być zmywane gorącym roztworem sody kaustycznej lub innym środkiem neutralizującym.

§ 3. 1. Pomieszczenia, w których przechowuje się cyjanki o wadze powyżej 10 kg, powinny być wyposażone w:

- 1) oddzielne wejście oddzielone od pomieszczeń higieniczno-sanitarnych;
- 2) okratowane okna;
- 3) podłogę nienasiąkliwą, zmywalną, o nachyleniu w kierunku krutek ściekowych;
- 4) ogrzewanie;
- 5) urządzenia do neutralizacji ścieków;
- 6) bieżącą wodę;
- 7) urządzenia mechanicznej wentylacji z włącznikami umieszczonymi na zewnątrz tych pomieszczeń.

2. Powierzchnie ścian i sufitów w pomieszczeniach, o których mowa w ust. 1, powinny być gładkie i umożliwiające ich zmywanie, a zetknięcia ścian z podłogą i sufitem — zaokrąglone.

3. Cyjanki o wadze do 10 kg powinny być przechowywane w metalowych szafach lub skrzyniach, umieszczonych w pomieszczeniach wyposażonych w mechaniczną wentylację. W pomieszczeniach tych powierzchnie podłóg, ścian i sufitów powinny być gładkie i umożliwiające ich zmywanie, a zetknięcia

ścian z podłogą i sufitem — zaokrąglone. Powierzchnie ścianek metalowych szaf lub skrzyń powinny być zmywalne.

4. Niedozwolone jest:

- 1) przechowywanie cyjanków razem z kwasami;
- 2) wyposażanie pomieszczenia, o którym mowa w ust. 1, w drewniane regały.

§ 4. 1. Do pomieszczeń, w których są przechowywane cyjanki, powinny mieć dostęp wyłącznie osoby upoważnione przez pracodawcę.

2. Przechowywanie cyjanków powinno odbywać się w opakowaniach fabrycznych lub w trwale oznaczonych pojemnikach.

3. Ważenie, dzielenie i pakowanie cyjanków powinno być wykonywane w pomieszczeniu wyposażonym w mechaniczną wentylację.

4. W razie rozsypania cyjanków podczas wykonywania prac, o których mowa w ust. 3, zanieczyszczoną powierzchnię, odzież lub obuwie robocze spłukuje się środkiem neutralizującym, a następnie czystą wodą.

5. Sposób prowadzenia ewidencji przychodu i rozchodu cyjanków oraz formę kontroli tej ewidencji ustala pracodawca.

§ 5. Prace w pomieszczeniach, w których są składowane cyjanki, powinny być wykonywane przez co najmniej dwóch pracowników w obecności kierownika składu, przy czym pracownicy mogą wejść do składu dopiero po upływie 10 minut od chwili uruchomienia mechanicznej wentylacji.

§ 6. 1. Przychód i rozchód cyjanków powinien być prowadzony w księdze z numerowanymi stronami, przesnurowanej i opatrzonej specjalną pieczęcią.

2. Ewidencja przychodu i rozchodu cyjanków powinna być prowadzona na bieżąco.

3. Pracodawca kontroluje co najmniej raz na miesiąc, czy dane zawarte w księgach odpowiadają rzeczywistemu stanowi ilości cyjanków.

§ 7. 1. Pomieszczenia, w których odbywa się proces cyjanowania, powinny odpowiadać wymogom określonym w § 3.

2. Cyjanowanie powinno odbywać się w aparaturze hermetycznej lub zautomatyzowanej.

3. Otwieranie opakowań przed procesem cyjanowania oraz suszenie wilgotnych cyjanków powinno odbywać się w miejscu wyznaczonym przez pracodawcę, przy czynnej mechanicznej wentylacji.

4. W pomieszczeniach sąsiadujących z pomieszczeniami, w których jest wykonywana praca z użyciem cyjanków, powinny znajdować się punkty pierwszej pomocy zaopatrzone w niezbędne leki i odtutki do udzielenia pierwszej pomocy na wypadek zatrucia cyjankami oraz butle z tlenem dla celów ratunkowych.

§ 8. Uwzględniając posiadane warunki techniczne, należy:

- 1) przy obsłudze pieca do cyjanowania — postępować zgodnie z instrukcją tego urządzenia;
- 2) podczas napełniania wanien lub tygli pieców cyjanowych roztopionymi cyjankami — zachować szczególną ostrożność;
- 3) podczas zasilania kąpeli cyjankami — postępować zgodnie z ustalonymi u pracodawcy zasadami bezpieczeństwa pracy.

§ 9. 1. Przyrządy, narzędzia i elementy do cyjanowania przed włożeniem do kąpeli cyjanowej powinny być suche i odpowiednio podgrzane.

2. Przyrządy używane do dawkowania cyjanków do kąpeli, po uprzedniej ich neutralizacji, powinny być przechowywane w skrzyniach lub szafach.

3. Przyrządy używane do prac z cyjankami nie powinny być stosowane do innych celów.

4. Po każdej zmianie roboczej przyrządy i narzędzia zanieczyszczone cyjankami spłukuje się środkiem neutralizującym i przemywa wodą.

5. Niedopuszczalne jest zanurzanie w kąpeli cyjanowej przyrządów zanieczyszczonych saletrą oraz przedmiotów zanieczyszczonych cyjankami w kąpeli saletrzanej.

§ 10. 1. Sposób użytkowania wanien i pieców cyjanowych powinien być zgodny z zasadami bezpieczeństwa określonymi przez producenta tych urządzeń.

2. Proces czyszczenia dna wanny lub tygla wykonuje się za pomocą specjalnego czerpaka dziurkowego, a usunięte zanieczyszczenia, po odpowiednim zneutralizowaniu, gromadzi się w zamykanej skrzyni.

§ 11. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.²⁾

Minister Gospodarki: *P. G. Woźniak*

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministrów Przemysłu Ciężkiego, Komunikacji, Obrony Narodowej, Gospodarki Komunalnej oraz Żegluga z dnia 29 września 1962 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy przechowywaniu i stosowaniu cyjanków do obróbki cieplnej metali (Dz. U. Nr 54, poz. 272).